

KULTURNI

Listi

NOVEMBRA

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

LETO XXII
PRILOGA
NOVEMBER 2017

Iz filma: Kje raste kruh (Studio Mozaike)

Foto: Tomo Conkaš

Aleš Jelenko
QUI SUMUS

le nekaj stvari
je mogoče definirati
in mi nismo
ena izmed njih

spremlja nas občutek
da smo se spotaknili
ob lasten nos
ki nas bo
nekoč
tudi pokopal

(še pes ne vonja barv)

ker izkustvo
izkustva
se ne da
racionalizirati
do te mere
da bi nas bilo mogoče
prešteti

zato
se nikar ne delajmo presenečene

naša zadnja svatba
bo le milni mehurček
na nevidnih koordinatah

Zlatko Kraljič
nikoli ne zapiramo

bull PUB angleški v Krakovu
razsipava angleške izgubljenice
koliko piva je potrebno, da
pozabiš na zjebano življenje
natakarica v tangicah
razkazuje svojo mladost
odgovorno trdim da je ritka
fenomenalna
anglež v kravji koži
in ruski kučmi vrešči
pred pubom na kolesu
pivo in bruhanje odteka
v kanale zgrajene v šestnajstem stoletju
že tedaj predvidene
za pijane angleže
alkoholne turiste, da imajo
kje izločat
zraven nas po glavni ulici
paradirajo migajoče ritke
nas ne pritegne
s pivom so obložene mize
pa tudi cvetlična korita
in mejni alkoholni prehodi
košček pijanske zgodovine
pa še glasba sosedov
trešči ubijalsko
in naročuje nove runde
barzodobže
bull pub v aritmiji živi
vonjam smrad konjev
in starinskih kočij
gospoda se peljejo stran
in zapuščajo alkoholno državo
svobodno
danes smo zmagali
jutri smo zmagali
vedno zmagujemo
ker ne zapiramo.

Krakov 18. 10. 2014

Lučka Palir Mavrič
LJUBIVA

V spanju se drživa za roke.
Tvoj dih je blizu.
Za zaprtimi vekami spi tvoja podoba.

Živiš z mano
in z mojimi vsakodnevnimi rečmi.
Vzravnana se ti ponujam
v slovo in pozdrav.

Žalujem –
še ko si z mano, vem,
da sem žalost, ko te ni.

Pobirava sadje s tal in ga polagava v košaro.
In v usta drug drugemu.

Nikoli nisva poimenovala te nežnosti.
Kličeva jo z najinimi imeni
in tako se povsem razumeva.

Ljubiva.
To slepo nebo,
temehke utripajoče oči,
te priče najinih strasti.
Poletje, ki zabavlja čez naju.

Ljubiva
kot da je prvič
in hkrati zadnjič.

Milojka B. Komprej

Zgodi se v duši hud vihar,
bliski in gromi parajo ti kite,
kri se razpeni,
v ušesih zašumi,
divje razbija srčni ritem,
vse je neznosna bolečina.
Od dobrote včasih ni koristi,
z njo hranijo se egoisti.
V tem svetu za ljubezen ni prostora,
čutiti, tolažiti, vztrajati skupaj –
za mnoge nočna mora.
Svetlobe ni in ni luči,
vse naokrog sama temina.
Kadar pa vse se razmrači,
posije žarek sonca,
iz popka se odpre nov cvet
in nove dneve šteje svet.

DANČIJEVI ČRNO BELI SPOMINI

Novembrska razstava Bogdana Železnika – Dančija iz Šoštanja je stene mestne galerije Šoštanj ujela v črno belo barvo. Na ogled so namreč črno bele fotografije iz avtorjeve mape, ki so nastajale v 80. letih prejšnjega stoletja, ko je Železnik v Mariboru v vodil fotografski krožek in poučeval likovni pouk. Tudi zato je tema nara vnana na mesto Maribor, njegov utrip in dogajanje v njem in okolici.

Odprtje razstave v četrtek, 16. novembra, je pospremila beseda avtorja samega, Kajetana Čopa, direktorja zavoda in mag. Milojke B. Komprij, ki je uvodoma povedala: V oktobru 2013 ste lahko v Listu prebrali obsežen intervju z našim nocojšnjim gostom. V njem sva pravzaprav skupaj prehodila in dosti iskreno spregovorila o njegovi življenjski poti. Bogati, izvirni, mestoma posebni, mestoma vsakdanji, v vsakem primeru pa njegovi. Takrat sem v uvodu med

drugim zapisala: g. Železnik se je leta 2000 preselil nazaj v Šoštanj. In pravzaprav zakaj ne, saj vse kar človek je, nosi s seboj. Zato je z njim v njegovem Šoštanju vse kar je in še v življenju počne. Spoštovani pedagoški delavec, likovni pedagog in mentor, prvak v smučarskih skokih, zagrizen rekreativec in 'Kaveljc' iz leta 1977, mož in oče, ljubitelj umetnosti in lepega. Njegova vitalnost ne izvira samo iz njegove športne kariere, temveč iz njegovega duha, iz njegove ljubezni do življenja. Z izrednim veseljem po štirih letih ugotavljam, da je z nami še vedno isti Bogdan Železnik. Danes nismo prvič skupaj v tej galeriji. V letu 2014 smo tukaj realizirali projekt Oživelih spomini, v katerem je Bogdan Železnik poleg svojih likovnih del, predstavil tudi likovna dela nekaterih svojih učencev, ki jih je leta in desetletja hranil v svoji likovni mapi. Tudi zato ali pa prav posebej se danes veselimo odprta razstave Oživelih črno belih spominov, fotografske razstave,

ki ga prestavlja v še eni luči, v še enem ustvarjalnem segmentu, ki vodi njegov nemirni duh.

Dogodek, ki je privabil mnoge Šoštanjčane in druge, je zaokroževal kitarski duo Neže Flis in Nike Kačičnik iz glasbene šole Fran Korun Koželjski Velenje.

Kot rečeno je o razstavi nekaj povedal avtor sam in zbranim predstavil tudi del svojega življenja, ki ga je preživel v Mariboru. Na vsak motiv ga veže določen spomin. Kajetan Čop pa je ob otvoritvenem nagovoru povedal, da mu je svet klasične fotografije zelo ljub in ga primerjal s pisanjem pisem. Tako pri klasični fotografiji kot pri pismu na papirju moraš počakati na povratno informacijo. Čestital je avtorju in se mu zahvalil za lep prispevek k programu galerije.

Razstava bo na ogled do 8. decembra.

MBK

Foto: Nace Serdinšek

FORGET-ME-NOTS

Danijela Hliš

Upam si trditi, da so poslušalci/bralci ob predstavitvi knjige *Forget-me-nots, Spominčice*, avtorice Danijele Hliš, ki je bil v Mestni galeriji Šoštanj konec oktobra, doživeli poseben večer.

Hliševa je v dvojezični zbirki literarno obdelala svet demence kot ga je najprej

bližnji v novih spoznanjih ravno tako zadovoljen in izpopolnjen, kot bi bil, če bi bil zdrav. Knjiga nima vrednosti samo zaradi izbrane teme, bogati jo bogat avtoričin literarni izraz. Knjiga je že na prodajnih policah, za distribucijo skrbi založba Cerdonis iz Slovenj Gradca in organizacija Spominčice. Kot rečeno je

Šoštanja, sedaj živeče v Avstraliji. Zbirka je tematsko obarvana, saj je osnovno sporočilo poezije in proze, demenca, povezana z osamljenostjo, starostjo, pa tudi novimi spoznanji. Dvojezična zbirka je izšla letos pri založbi Cerdonis iz Slovenj Gradca, s pomočjo slovenske vlade in organizacije Spominčica-Alzheimer Slovenija. Uredil jo je Blaž Prapotnik, za založbo se je podpisal mag. Andrej Golob, prevedla Katarina Mahnič. Ilustracija na naslovnici, ki simbolizira zavest, oziroma možgane na dlani je delo Vaja Komana. Ilustracije v knjig je prispeval Stephen Wilson. V začetku knjige so predgovori nekaterih sodelavcev ter avtoričino posvetilo, na koncu knjige so kratki zapisi izkušenj nekaterih obolelih z Alzheimerjevo boleznijo. Zaskrbljujoče je dejstvo, da je ta trenutek na svetu okoli 50 milijonov ljudi obolelih za demenco, o tem in o iskanju poti, kako jo vsaj zaustaviti, če ne pozdraviti, tečejo številne raziskave. V posvetilu je avtorica zapisala: Življenje je lahko ladja sanj ali čoln nočnih mor. Nekateri pravijo, da je vse v Božjih rokah. Če v svojih možganih gojim vrtnice ali plevel, bo to vplivalo na velik del mojega življenja, toda bolezen možganov, na primer demenca, je včasih popolnoma neobrzdana. Ko nekdo zboli za demenco, lahko občuti močno žalost zaradi izgube spomina, izgube identitete, svojega »jaza«. Nekdo drug pa lahko zacveti v novi sedanosti, v kateri je preteklost – spomin na vojne, zlorabe in stiske – pozabljena.

Foto: Nace Serdinšek

doživela sama v družbi dementne matere. Lastnim izkušnjam je dodala tudi mnenja, zapise in doživljanje bolezni ostalih iz okolja. Dvojezična zbirka je sad osemletnega pisateljičinega dela, ki ni njeno prvo. Hliševa je v preteklosti v tujini izdala že dve zbirki, Šepetanja /1991/ in Serenade /1996/, svoje številne pesmi in zgodbe objavlja v antologijah in literarnih revijah. Zanimivo je, da je Danijela Hliš pisala že pred odhodom v tujino, objavljala tudi v Mladini, potem pa službovala v diplomatskih krogih v Evropskih prestolnicah in se ustalila v Avstraliji, kjer je vodila letovišče. Avstralijo ima rada, med pogovorom, ki je tekel predvsem v smeri vsebine knjige pa tudi njenega življenja, je razkrila nekaj posebnosti tamkajšnjega življenja. Kdo so tasmanski vrangi in kako rada se potaplja med ribami in koralami. Nemirni duh, ki jo je vodil po svetu je ni zapustil, kljub dolgoletni skrbi za ostarele starše, ki so se v Avstralijo preselili zelo pozno. Danijela Hliš je bila in je ostala iskrena raziskovalka sveta in življenja, ne zanima je površina, pripravljena se je soočiti z globino, pa naj bo ta temna in neprijazna ali svetla in upajoča. Takšna je pravzaprav tudi knjiga. Avtorica ne opisuje samo temnih plati demence, temveč dopušča, da je bolnik in njegov

večer minil v izredno prijetnem vzdušju, ki ga je ustvarila avtorica s svojimi zapisi in pogovorom z mag. Milojko B. Komprij. Dodana vrednost je bil kratek filmček o Danijeli Hliš, ki ga je posnela TV Maribor leta 2014 in pa akustična spremljava izpod strun Naceta Serdinška.

Forget-me-nots je zbirka poezije in proze izpod peresa Danijele Hliš, rojakinje iz

Milojka B. Komprij

Foto: Nace Serdinšek

MESTNA KNJIŽNICA ŠOŠTANJ – DECEMBER 2017

KNJIŽNI SEJEM

ponedeljek, 4. 12. 2017, od 10.00 do 18.00

BOŽIČEK ZA EN DAN ALI MAJHNA ŠKATLA ZA VELIK NASMEH

do 6. 12. 2015, Knjižnice Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki

Postani Božiček in obdari otroka! Idelaj majhno škatljo za VELIK nasmeh. Kaj še čakaš? Akcija! Izberi obdarovanca, poišči staro škatljo za čevlje, okraši jo, napolni z darili in odnesi na zbirno mesto v Knjižnico Velenje, Šoštanj ali Šmartno ob Paki. Več info na: <http://www.bozicekzaendan.si>.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA
ALEKSANDER KAVČNIK: POD OBLAKOM DIMA

razstava bo na ogled v decembru in januarju

Aleksander Kavčnik, Šoštanjčan, rudar, hobi fotograf. S fotografijo se ukvarja že dolga leta. Je samouk, ki je ugotovil, da vaja dela mojstra in to izkoristil sebi v prid. Dejal je: »Fotografijo dojemam kot umetnost in v vsak posnet motiv skušam dodati tisto nekaj več.«
Razstava bo na ogled v decembru 2017 in januarju 2018.

AROMATERAPIJA SKOZI LETNE ČASE: ZIMA IN PRAZNIKI
predavanje

sreda, 6. december, ob 18.30 uri

Na predavanju se bomo ponovno podali na vznemirljivo zimsko in po praznikih dišeče potovanje z aromaterapijo. Za zimske praznike je značilen vonj cimeta, klinčkov, iglavcev in citrusov. Izvedeli boste zakaj so te dišave najbolj primerne ter kako si lahko z njihovo pomočjo še polepšamo zimski čas. Prav tako lahko z aromaterapijo uspešno pomagamo pri različnih zimskih nevšečnostih kot so mrzle noge, prehlad, kašelj... S katerimi eteričnimi olji in kako jih pravilno uporabimo, vam bo svetovala mag. Marija Kuster Kortnik.

BARBARA KELHER: BURMA IN TAJSKA, potopis

torek, 12. december, ob 18.30 uri

Burma - dežela zlatih pagod in nasmejanih domačinov. Tajska - že desetletja zelena popotniška destinacija. Svojo prvo skupno popotniško dogodivščino nam bosta predstavila Barbara Kelher in Uroš Slavinec. Ali po Barbarino: "Ko pelješ partnerja na preizkušnjo v upanju, da "rata" in, da on postane nova popotniška duša."

FILMSKI VEČER: ZA SREČNEJŠE DNI – KAJUH

sreda, 13. december, ob 18.30 uri

Predvajanje dokumentarnega filma *Za srečnejše dni Kajuh ob 95. letnici rojstva Karla Destovnika - Kajuha*.

Film skozi pripovedi strokovnjakov odstira življenje Karla Destovnika Kajuha in njegovo poezijo, ki je kljub avtorjevi mladosti izražala neverjetno globino in težavnost tistega časa. Dokumentarni film je še en kamenček v mozaiku k ohranjanju Kajuhove dediščine in osvetljuje zgodbo tega prezgodaj umrlega pesnika, prevajalca in narodnega heroja. Pri filmu so sodelovali: režiser Slobodan Maksimović, scenarista Esad Babačić in Slobodan Maksimović, direktorja fotografije in snemalca Andrej Lupinc in Stojan Femec, montažerka Maja Gaspari in v vlogi Kajuha Matija Rupel.

URA PRAVLJIC

četrtek 7. 12., od 17.00 do 17.45, v Mestni knjižnici Šoštanj
Namenjeno otrokom od 3. leta dalje.

Tokrat bodo otroci prisluhnili pravljici in se igrali Maček Muri ne jezi se. Pripoveduje Marjetka Blatnik.

PRAVLJIČNA JOGA

četrtek, 14. december, ob 17.00 uri

Pravljična joga je namenjena otrokom od 3. leta dalje. Ob poslušanju zgodbe bomo otroke popeljali v svet jogijskih položajev (asan). Postalni bodo lahko hrabri junaki, pogumni levi, zviti krokodili, lahkotni vetrovi ali pa prikupni kraljeviči in princeske. Izvajata Nina Časl in Marjetka Blatnik.

PRAVLJIČNA MEDITACIJA ZA OTROKE Z JANJO IN MEDVEDKOM TAPKOM

četrtek, 21. december, ob 17. uri

Sproščanje s pravljичno meditacijo in tapkanje pri katerem se bodo otroci »polnili« s pozitivno in ustvarjalno energijo. Otroci se zelo hitro odzovejo na tapkanje, kadar pri tapkanju uporabim medvedka ali kako drugo igračko. Na ta način otroci prenesejo vse svoje težave na igračko in se lažje znebijo težav, ki jih imajo. Otroci naj s seboj prinesejo igračo, medvedka, punčko... Primerno za otroke od 3. leta dalje v spremstvu staršev.

KLEPETI POD PUSTIM GRADOM

Na prvi jesenski prireditvi Klepeti pod Pustim gradom v letu 2017 je gostoval Jože Jančič iz Raven pri Šoštanju.

Po rodu izhaja iz okolice Slovenske Bistrice in je tam tudi preživel svojo zgodnjo mladost. Tam je končal tudi osnovno šolo in se nato po spletu okoliščin znašel v Šaleški dolini, natančneje v Velenju. Tam so se namreč odpirale nove možnosti, saj je bil šolski center eden izmed najnovejših in na izbiro je bilo veliko novih učnih programov. Tako se je vpisal na rudarsko šolo in se po končanem šolanju zaposlil na velenjskem premogovniku, kjer je ostal vse do upokojitve. Na čas rudarstva ga vežejo lepi spomini in še vedno se, če je le možno, s svojimi sošolci iz srednje šole srečujejo vsako leto. Po letih prebivanja v Velenju in kasneje v Šoštanju si je z družino ustvaril dom v Ravnah pri Šoštanju, kjer prebiva še danes. Aktivno je vključen v več organizacij in društev. Za krvodajalstvo se je navdušil med služenjem vojaškega roka, kjer je deloval kot bolničar. Od takrat naprej redno daje kri in to je ponovil že 104-krat. Tudi za članstvo v organizaciji Rdečega križa se je navdušil že kot mladinec in kot aktivni član je sodeloval pri marsikateri humanitarni akciji. Najbolj mu je ostala v spominu gradnja nove hiše, ki so jo krajanje Raven in okoliških krajev s pomočjo donatorskih

sredstev postavili sami namesto stare dotrajane hiše. Kot član območnega odbora RK je redno obiskoval tudi ostale, predvsem starejše in invalide. Veliko je prispeval tudi k razvoju infrastrukture v svojem domačem kraju, še posebej pa rad poudari izgradnjo novega igrišča in doma krajevne skupnosti imenovanega REKS, kjer se krajanje pa tudi ostali občani večkrat

v letu zberejo na različnih prireditvah in dogodkih. Njegova prizadevanja za napredek lokalne in tudi širše skupnosti niso ostala neopažena, kar potrjujejo tudi številna priznanja, ki jih je prejel tako na lokalnem kot tudi na državnem nivoju. Navsezadnje pa tudi poln avditorij, ki je z zanimanjem prisluhnil spominom oktobrskega gosta.

PREDSTAVITEV ZBORNIKA

V četrtek, 16. novembra 2017, je v Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju potekala predstavitev zbornika izdanega ob 70-letnici začetkov delovanja Društva ljudske tehnike Šmartno ob Paki.

Vsebina tega zbornika je zelo zanimiva, zato se je temu primerno zbralo v prostorih usnjarkega muzeja tudi število obiskovalcev. Po besedah avtorjev (bilo

jih je več) je ta zbornik nastajal kar nekaj let, v proces samega nastajanja pa je bilo vloženo veliko truda. Člani DLT-ja so na ta izdelek upravičeno ponosni, saj je vsebina tekstovno zelo bogata, prav tako pa je zelo bogato opremljena tudi s fotografskim materialom, ki je nastajal skozi vsa leta delovanja društva. Zbornik je predstavil njihov član ter seveda eden izmed avtorjev

dr. Emil Šterbenk, ki je sicer zavzet zbiralec starodobnih vozil – oldtimerjev. Avditorij je nagovoril tudi predsednik društva g. Arčan. Svoje prostore so člani društva skozi leta primerno uredili in opremlili, tako da je danes stavba v kateri se srečujejo vzorno urejeno poslopje, kjer potekajo njihove aktivnosti. Skozi teh 70 let se je nabralo ogromno spominov in raznih anekdot, zato je ta zbornik vsekakor izjemno primerno čtivo za vsakogar, ki se zanima za tehnično področje pa tudi navsezadnje za zgodovino. Seveda predstavlja tudi bogat vir nesnovne ljudske dediščine, saj so ustni viri neposreden stik avtorja z informatorjem in zato še toliko bolj dragoceni. Pri nastajanju zbornika sta aktivno sodelovala tudi direktorica Muzeja Velenje Mojca Ževart in kustos Muzeja usnjarstva na Slovenskem dr. Miran Aplinc, saj je ravno to naloga tovrstnih inštitucij – povezovanje z lokalnim okoljem in zbirati, hraniti ter zapisovati njegovo dediščino. Zbornik, ki je bil predstavljen v MUS Šoštanj je še en izmed takšnih primerov.

IZ ZBIRKE LJUBEČEGA ZBIRATELJA

Zvone Čebul je tudi sedaj, ko je naložil osmi križ in še malo še vedno tisto kar je bil celo življenje. Prevzet in zavzet zbiralec različnega blaga, ki velja v slovenskem prostoru za enega najvidnejših zbirateljev.

O njem smo že nekajkrat pisali; Jani Napotnik je izvrstno ujel njegovo podobo v filmu Ljubeč zbiratelj. Je tudi izredno navezan na Šoštanj, tu je bil rojen in tu je z ženo Mojco pravzaprav preživel celo življenje. Njegova največja želja je, da zbirka ostane v Šoštanju. Ta je ogromna, v njej je moč najti vse kar ima patino in zgodbo, od znamk in smuči, panjskih končnic, podobic, kamnov, koles, tehnike in vse do motorjev in kosov letala. V Vili Mayer je od leta 2010 na ogled majhen del njegove domoznanske zbirke. Razdeljena je v tri sklope. Vsebinska umetnostnozgodovinske zbirke so stare knjige razpela in leseni kipi. Arheološka zbirka vsebuje najdbe iz skoraj vseh arheoloških obdobij. V zbirki tiskov, grafik, plakatov in drugih artefaktov zasledimo voščilnice, nabožne podobice in drugo. Edinstvena je zbirka lent enega najuglednejših slovenskih opernih pevcev starejše generacije, Leopolda Kovača 1887–1954.

Ob zadnjem obisku pri njem sem imela čast listati po stari Lutrovi Bibliji iz leta 1571. Napisana je v gotici, združuje pa prizore iz

stare in nove zaveze, v njej so tudi reprodukcije slik nekaterih Lutrovih podpornikov. Biblija je v družini že nekaj desetletij. Natisnjena je bila v Nemčiji. Poleg te izredno bogate biblije ima Čebul še nekaj manjših, na splošno ima veliko tiskanega gradiva. Kot zbiratelj se je ves čas izobraževal – zaradi razumevanja, poznavanja in ovrednotenja. Še vedno kaj prevede, a pravi, da vsega tudi ne zmore, niti se mu ne zdi potrebno. Poleg biblije, ki je kar nisem mogla spustiti iz rok, me je prevzel ličen, iz srebra izdelan pečat, ki ga je očitno imel za svoj podpis neznani vitez, saj predstavlja »ročaj« pečatnika skulpturo viteza z mečem in z nožem ob pasu. Kdo je bil lastnik, kakšno pot je prehodil ta dragoceni pečatnik, kdo ve. Znašel pa se je v pravih rokah zbiratelja, ki mu vsak predmet predstavlja posebno vrednost. In zato ima vrednost tudi okrogel, 12 cm premera velik pečatnik, ki so ga očitno uporabljali v visoki družbi, saj je na njem več simbolov in grbov znanih družin. Čebul domneva, da so pečat uporabljali za cesarjeve pomembne razglase, saj se je pečata držala tudi vrh, ki pa jo je nekdo odstranil. Izdelan za očeta Marije Terezije, Karla VI. To pomeni, da bi bil star vsaj 300 let. Tudi ta predmet je eden izmed takih, ki predstavljajo v obširni zbirki sicer

Foto: Jani Napotnik

majhen del, a hkrati pomemben del mozaika, ki ga skozi življenje s svojim poslanstvom sestavlja Zvone Čebul.

MBK

Foto: Jani Napotnik

Foto: Jani Napotnik

MAROLTOVA LISTINA BRLOŽNIKU

Na državnem srečanju odraslih folklornih skupin »Le plesat me pelji 2. del«, ki je bilo, 21. 10. 2017, v Žalcu, je sedanji strokovni vodja Folklorne skupine Oglarji iz Šoštanja, Bogomir Brložnik, iz rok direktorja JSKD RS mag. Marka Repnika prejel visoko priznanje, Maroltovo listino.

Visoko priznanje /vsako leto jo na nivoju Slovenije prejme samo eden/ je prejel za njegov pomemben prispevek pri ohranjanju folklorne dejavnosti v širšem lokalnem prostoru. Maroltovo listino je prejel po tehtni izbiri strokovne programske komisije za folklorne dejavnosti v sestavi Mirka Ramovša, dr. Bojana Knifica in mag. Simone Moličnik.

Ob prejemu so mu čestitali številni folkloristi pa tudi sodelavci Občine Šoštanj, kjer opravlja pravniška dela. Še

posebej so bili priznanja veseli »njegovi Oglarji« in predsednik Andrej Volk, ki je Bogomirja Brložnika pred dobrim letom povabil k sodelovanju, ko je le-ta po petnajstih letih (1990-2015) zapustil šentjursko folklorno skupino. Brložnik še vedno sodeluje z mladinsko skupino Lintvar iz Šentjurja, ki se je lani uvrstila med dvanajst najboljših skupin od več kot dvestotih, kolikor jih je delujočih v Sloveniji.

Folklori se je zapisal že v rani mladosti, ko se je pridružil Folklorni skupini Koleda iz Velenja, zaradi selitve, službe in dela pa je začasno opustil aktivno delovanje. Po poklicu je pravnik, po duši pa etnolog in častilec izročila naših prednikov. Je avtor mnogih odrskih postavitev, poln idej in hkrati poznavalec ljudskega izročila, v Šoštanju, kjer deluje sedaj pa ima s skupino Oglarji prav posebne načrte.

V obrazložitvi ob prejemu Maroltovega priznanja je zapisano:

Bogomir Brložnik je oseba, ki je za folklorno dejavnost v Šentjurju in širši okolici naredila zelo veliko. Po desetletju nedelovanja je v 90-tih letih prejšnjega stoletja ponovno vzpostavil folklorno skupino. Od takrat naprej aktivno izobražuje vse generacije folklornikov s katerimi sodeluje, obuja plesno in pevsko tradicijo ter skrbi, da folklorna dejavnost in zanimanje zanjo na šentjurskem ostaja živa. Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti zato Bogomirju Brložniku podeljuje Maroltovo listino za pomemben prispevek pri ohranjanju folklorne dejavnosti v širšem lokalnem okolju.

Milojka B. Kompreg

Foto: arhiv

FESTIVAL ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE V LJUBLJANI

Festival za 3. življenjsko obdobje (F3ŽO) sta požlahtnili tudi dve sodelujoči skupini iz Saša regije: glasbeno-pevska skupina Vesele babice z Zdravkom iz DU Šmartno ob Paki ter Mešani pevski zbor DU Šoštanj.

Na festivalu, ki je trajal od 26. do 28. 9., v Cankarjevem domu v Ljubljani, se je zvrstilo toliko prireditev, strokovnih, študijskih, kulturnih in glasbenih dogodkov, da tega ni moč na kratko predstaviti. Zveza društev upokojencev ter F3ŽO sta skupaj s

letošnje gostovanje v Cankarjevem domu izbrali Vesele babice z Zdravkom iz Šmartna ob Paki pod vodstvom Zdenke Kolenc ter Mešani pevski zbor DU Šoštanj, ki ga vodi Metka Atelšek Oman. Vesele babice izpod Gore Oljke so se predstavile prvega dne festivala na 9. večeru pesmi in plesa med dvanajstimi skupinami s tremi glasbenimi točkami, pevci šoštanjskih upokojencev pa na 42. reviji pevskih zborov drugega dne, ko so navdušili nabito polno dvorano obiskovalcev iz vse Slovenije. Lep sprejem

in navdušenje obiskovalcev obeh prireditev je bila najlepša nagrada za trud obema skupinama, predstavniki ŠPZDU Velenje in obeh DU pa so lahko nanju zelo ponosni. Poleg nastopov si je nekaj članov obeh društev in vodstva ŠPZDU ogledalo tudi predstavitve na festivalnem sejemskega dogajanju, ki je ponujalo številne možnosti in ideje za sodelovanje in dobro vodenje kulturnih projektov.

Jože Miklavc

MePZ DU Šoštanj je nastopil v Gallusovi dvorani in požel priznanje za svoj nastop.

pokrajinskimi zvezami DU, zavodi, društvi, državnimi in civilnimi institucijami ter številnimi svobodnimi ustvarjalci prikazali moč ustvarjalnosti, umetniške dosežke ter potencial, ki ga (lahko in ga) dajejo organizirani upokojeni kadri. S prikazanim so ponovno opozorili na potencial naše ustvarjalne družbe, ki je neločljiv od ostalih struktur družbe. Prikazano je bilo delovanje kot samopomoč, delovanje socialnih institucij, sobivanje mlade in starejše generacije ter lajšanje življenja odrinjenih na rob pa tudi vseh drugih, ki povezani in vključeni na starost ne ostajajo sami. Prikaz seveda ni odražal realnega stanja, ki je prisotno še posebej na podeželju, a se vendarle po občinah ter v okviru društev upokojencev, U3ŽO (kjer so formirane) ter KO RKS trudijo, da bi prizadetim in ogroženim lajšali življenje.

Na festivalu so sodelovali tudi nekateri aktivni članice in člani društev upokojencev iz Šaleške doline, ki so povezana v Šaleško pokrajinsko zvezo. Na področju pevske in glasbene kulture so po predizboru za

PO ZARJA ŠOŠTANJ PRIREJA

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

NEDELJA, 17.12.2017 OB 16.00

ŠPORTNA DVORANA OŠ KDK ŠOŠTANJ

PIHALNI ORKESTER ZARJA, OKTET ZARJA - DIRIGENT MIRAN ŠUMEČNIK
MePZ SVOBODA ŠOŠTANJ - ZBOROVODKINJA ANKA JAZBEC
DUNYA TINAUER, ROŽLE JAVORNIK • BOŠTJAN DERMOL

PRODAJA VSTOPNIC: KAVA BAR WALTER (ZRAVEN BANKE V ŠOŠTANJU)
ALI URO PRED KONCERTOM V ŠPORTNI DVORANI OŠ KDK ŠOŠTANJ

NATAKARICA PEPCA. ODLIČNO BESEDILO, POVPREČNA IGRA.

Leta 2013 je pri založbi Litera izšla nekoliko nenavadna knjiga: spominska biografija upokojene mariborske natakarice Cecilije Novak z naslovom "Štiri zvezdice". V njej opisuje svojo natakarsko "kariero" v enem najbolj eminentnih jugoslovanskih hotelov – Slaviji, ki so ga v času njegovega razcveta obiskovali prav vsi, ki so kaj pomenili – novinarji, politiki, pisatelji, športniki, estradniki... Med njimi na primer Drago Jančar, Magdalena Tovornik, Arsen Dedić, Fikret Avdić, Gabi Novak, Alfi Nipič, Josipa Lisac, Edvard Kardelj, Tone Vogrinc pa tudi komediograf in dramatik Tone Partljič, katerega je avtorica prosila, če lahko h knjigi napiše spremno besedilo. Sprejel je njen predlog in med branjem ugotovil, da je knjiga dober material za monokomedijo in jo tudi napisal. Namenil jo je svoji hčeri, igralki Mojci Partljič, in jo naslovil "Natakarica Pepca".

Tone Partljič, dolga leta dramaturg SNG Drama Ljubljana, od leta 1987 umetniški vodja MGL, od leta 1991 vodja SNG Drama Ljubljana, po upokojitvi pa še

nekaj let predsednik Borštnikovega srečanja, avtor več kot tridesetih komedij, na primer nepozabne uspešnice "Moj ata, socialistični kulak", sam o sebi pravi, da je ljudski dramatik. V intervjuju za Mladino iz julija 2014 je potožil o stanju sodobnega gledališča: "Kot komediografu se mi pojavlja vprašanje, kaj se bo zgodilo s komedijo. Imamo stand up komedijo, imamo komercialno komedijo, improvizacijo. Prej so gledališča uvrščala na repertoar eno domačo in morda eno tujo komedijo, zdaj pa komedija dobiva mesto skoraj le še v komercialnih gledališčih. Kar pa seveda ni pravo gledališče. Od pisatelja zahtevajo tekst za komedijo z dvema osebama. Brez kostumov in scene, da sedeta v avto in jo odigrata zdaj tu in tam. Moja vizija, morda utopična, pa je, da bi imeli tako Slovensko narodno gledališče – Dramo kot tudi Slovensko narodno gledališče – Komedijo. Z odličnim ansamblom, z zahtevnimi merili za delo v njem, državnim financiranjem kot za Opero in Dramo. Tako je namreč po svetu. Mi smo mogoče, ker je Cankar pisal malo zagrenjene komedije, malce nesproščeni, smeh je v gledališču skoraj greh, če

ne gre za smeh skozi stisnjene zobe. Cankarja nismo preseгли. S položajem komedije nisem zadovoljen. Res se je demokratizirala, postala bolj plebejska, kar je prav, estetsko pa bi morala biti nekaj višjega. Naj bo tudi tržno blago, vendar le zato, ker je odlična, ne pa zato, ker je bedasta. (...) Sem pač starokopiten in še naprej mislim, da literarna beseda dela gledališča."

Da prepozna komični potencial besedila in ga zna dodobra izkoristiti dokazuje tudi v monokomediji "Natakarica Pepca". Vendar zgodba ni zgolj komična, ima tudi resno plat, ki seže v srca gledalcev, saj ponuja kritični pogled na razpad skupne države in tranzicijsko obdobje po njem, ki je pustilo posledice na usodah mnogih slovenskih družin.

Predstava pripoveduje o tem, kako je preprosto vaško dekle iz slovenskogoriških Žerjavcev prišlo v moderni hotel in iz nekvalificirane pomivalke posode postopoma napredovalo v natakarico, kar je bila njena največja življenska želja. Svoj poklic je jemala resno, lahko bi rekli kot življenjsko poslanstvo. Ponosna je bila, da je lahko stregla slavnim gostom.

Hotelu je ostala zvesta štiri desetletja, vse do upokojitve in prav nič ni ušlo njenemu budnemu očesu – in samosvojim, ostrim komentarjem. Še posebej dogodki po razpadu Jugoslavije in obdobje privatizacijskega ropa nekdanjih družbenih podjetij; tudi hotel Slavija so načrtno uničili, da so zbili njegovo ceno (češ da ne ustvarja več dobička) in ga lahko poceni prodali/kupili; nov lastnik pa ga je nato zaprl in pustil dokončno propasti. Številni zaposleni, med njimi Cilka, so izgubili službo ter socialno varnost. Po svoje značilna zgodba, kajne?

Cilka Novak je tipična predstavica "malega človeka", ki se skratka nekako prebija skozi življenje.

Pri osemnajstih je odgovorila na oglas, ki ji je spremenil življenje: novo zgrajeni hotel v Mariboru, "biser socialistične izgradnje" je iskal natararice! Prijavila se je in povabili so jo na razgovor. Proti volji svojega očeta, ki ji je, če bo šla, prepovedal, da bi se še kdaj vrnila domov ("Niti na moj pogreb ne smeš!"), v najlonkah sposojenih od Jožice s Spodnjih Žerjavcev, se je prvič podala v mesto. Na njeno razočaranje so jo najeli za pomivanje posode v kuhinji. Zavidala je natararicam z natupiranimi frizurami, v najlonkah, lepih oblekah, belih predpasnikih in čipko v lasih. A se ni vdala in začela se je šolati. Preden se je njen Henrik vrnil iz "Titove armade" je postala natararica. "Henrik je imel lepe

oči," nam pove, "znan je sukat jezik in imel je fičota. Takoj sem mu dala. A ne v fičotu!" In razloži, da je njena kolegica, ko "ji je prišlo" v fičotu, dobila išias. To je bilo za Cilko najlepše obdobje, saj se je poročila, postala "gospa" natararica in pred sabo imela lepo prihodnost... Zaupa nam tudi, zakaj so jo začeli klicati natararica Pepca. Nekega dne je, pred sindikalno proslavo za dan žena, prišla direktiva, da morajo vsi zaposleni sodelovati v kulturnem programu. "Le gospa z WC-ja se je temu izognila, saj je rekla, da raje umre od lakote, kot da izvaja kulturo," nam pove Cilka. Ona sama pa je morala deklamirati odlomek iz "Pesmi natararice Pepce" Iva Grudna. Njen nastop se je končal s polomijo in od takrat so jo klicali le še natararica Pepca. Predstava traja dobro uro in v njej nam "Pepca" razkrije številne življenske usode – svoje, svojih prijateljev, kolegov, strank. Duh slavnega hotela Slavija, vsaj za kratek čas, spet oživi...

Sedaj sta oba z Henrikom ostala brez službe, se izpove na koncu predstave. Lahko bi se vrnila v Žerjavce, a hiša razpada, staršev ni več. Henrik pravi, da bi ji lahko kupil kožo. A kako naprej?

Kakšno olajšanje čutimo gledalci, ko jo v tistem pokliču "njen Henrik", da ji je našel službo natararice v ciganski gostilni in ona naposled odvihra nazaj v Maribor... A žal nismo veseli iz pravih razlogov (vsaj zase lahko rečem, da sem bila vesela, da je

predstave konec).

Gledalcem je seveda zelo všeč, da lahko skupaj s protagonistko obudijo spomine na minule čase; jugonostalgije se nikoli ne naveličaš. Večino časa se (čeprav nekoliko zadržano) zabavajo, a nujno je povedati, da gre vsa zasluga za to izključno besedilu, ki je zelo spretno in z občutkom napisano; komični momenti so odlično poantirani, žalostni momenti pa nikoli ne zdrsnejo v patos. Mojca Partljič zna zablesteti v drugih predstavah in pred kratkim smo jo v KD Velenje imeli priložnost videti na primer kot odlično Mici v "Butnskali", ki jo je, tako kot "Natararico Pepco", režiral Vito Taufer. A Cilko/Pepco igra brez karizme in – če ignoriramo dejstvo, da predstava deluje, kot bi šlo komaj za peto vajo na odru – ne čutimo prave povezanosti z likom in ji skratka ne verjamemo. Zgodbe so podane v skoraj nevtralnem tonu, brez pristnih emocij, kot da se je osebno ne tičejo. Ker predstava seveda sloni na svoji edini izvajalki in njeni igri, ostane brez posebnega presežka. Res škoda.

SNG Maribor; avtor: Tone Partljič, režija: Vito Taufer, igra: Mojca Partljič

(Predstava ogledana 16.2.2017 v KD Velenje)

FAVN-CARMEN-BOLERO, BALETNI TRIPTIH SNG OPERA IN BALET MARIBOR

V SNG Opera in balet Maribor so letos pripravili prav poseben baletno-gibalni triptih, navdihnjen z enimi izmed najbolj vznemirljivih glasbenih stvaritev 20. stoletja. V njem sobivajo Ščedrinova temperamentna suita "Carmen", ki je nastala po istoimenski Bizetovi operi, opojna Debussyjeva impresija "Prélude à l'après-midi d'un faune" (Preludij k favnovemu popoldnevu) in znameniti Ravelov "Boléro". Ravno po teh skladbah so nastale najslavnejše, najbolj provokativne, avantgardne in drzne plesne kreacije prejšnjega stoletja.

Tokrat so se njihove interpretacije lotili mednarodno ugledna "slovenska" koreografa Edward Clug in Valentina Turcu ter Šved Johan Inger. Vsak izmed njih je prispeval z eno svojo stvaritvijo; Edward Clug s "Favnom", Valentina Turcu s "Carmen", Johan Inger z "Bolérom/Fúr Alina". Nastopajo solisti in baletni ansambel ter simfonični orkester SNG Opera in balet Maribor, pod taktirko hišnega dirigenta, Angleža Simona Robinsona.

Claude Debussy je navdih za svojo eterično, čutno skladbo iz leta 1894 našel v pesmi "Favnavo popoldne" enega prvih francoskih simbolističnih in modernističnih pesnikov, Stéphana Mallarméja. "Moja glasba je karseda svobodna ilustracija Mallarméjeve čudovite pesmi, nekakšno sosledje prizorov, skozi katere prehajajo favnova poželenja in sanjarije v popoldanski vročici. Favn, naveličan preganjanja plašnih in pobeglih nimf in najad, naposled podleže opojnemu spancu, v katerem lahko končno uresniči svoje sanje...", je o svojem sugestivno domišljijem delu povedal skladatelj.

V lanskem letu je izjemni romunski koreograf, Edward Clug (od leta 2003 umetniški direktor mariborskega Baleta) ustvaril svojo različico baleta "Favn", in sicer po naročilu intendanta Dubrovnškega poletnega festivala, Mladena Tarbuka. "Z največjim veseljem sem sprejel njegovo idejo, da ustvarim novo delo na znamenito Debussyjevo simfonično pesnitev. To je moje drugo srečanje s tem francoskim skladateljem. Debussyjev edinstven glasbeni svet je name naredil močan vtis in

vesel sem, da sem se lahko znova vrnil v čarobnost njegovega glasbenega vesolja. Z vidika plesne antologije se ob razmišljanju o Favnu ne morem izogniti legendarni in tedaj kontroverzni koreografiji, ki jo je skozi optiko moškega erotičnega užitka ustvaril Vaclav Nižinski za Ruske baletne (Ballets Russes). Ob premieri leta 1912 je bila deležna številnih polemik in kritik in vsekakor šteje kot mejnik začetka modernizma v 20. stoletju. Moja koreografija jasno priključuje namere tako Debussyja kot Nižinskega in se konkretizira v lovu moškega "lovca" ter njegovem fantaziranju o ženskem "plenu". Ko jo ujame, jo položi na svojo kamnito posteljo, ki je še vedno topla od žarkov pozno popoldanskega sonca..." je razložil koreograf.

V njegovi predstavi plešeta Gaj Žmavc in Tetiana Svetlična v kostumih akademskega slikarja in kiparja Lea Kulaša, ki je ustvaril že več kot 150 kostumografij za potrebe različnih dramskih, baletnih ali opernih predstav in za svoje delo prejel številne nagrade. Z Edwardom Clugom sta sodelovala na primer na nepozabnem "Peer Gyntu". Favna in nimfo

Favn

je oblekel v prilagajoče se trikoje potiskane z zemeljskimi vzorci rjavkastih odtenkov – saj sta “narava sama” in z njo močno povezana. Clug, obenem tudi scenograf predstave, je sredi praznega odra postavil preprosto “skalo”, ki pa skriva presenečenje; medtem ko se gledalci od samega začetka predstave koncentriramo na nemirnega, hrepenečega favna, se iz skale (ne da bi jo prej opazili) “odlepi” nimfa. Sledi izvrsten, erotično nabit ples; favn želi divjo, vendar plašno nimfo nadvladati, a se mu ne pusti osvojiti tako zlahka; čeprav se bori sama proti sebi, v njej favnu le uspe prebuditi strast. Zdi se že, da sta kot ustvarjena drug za drugega in se z užitek predata eden drugemu, a vendarle pride trenutek, ko se nimfa vrne v skalo in spet “okameni”. Favna se ves zamišljen usede v pozicijo Rodinovega “Misleca”... Se mu je vse skupaj samo sanjalo? Ali je šlo zgolj za plod njegove domišljije?

Istočasno se je v lanskem letu na dubrovniškem festivalu predstavil še en mariborski balet - “Carmen” v koreografiji Valentine Turcu na glasbo Rodiona Ščedrina, ki je imel premiero že marca 2014. Dubrovniška festivalska žirija ju je ovenčala s posebnim priznanjem za umetniško odličnost, vrhunsko plesno ustvarjalnost in

koreografsko domiselnost. Obe predstavi je izvedel Dubrovniški simfonični orkester pod taktirko dirigenta in umetniškega direktorja mariborske Opere, Simona Krečiča.

Velja omeniti, da je skladatelj Rodion Ščedrin balet “Carmen” leta 1967 napisal za svojo

ženo, eno izmed največjih ruskih primabalerin 20. stoletja, Majo Plisecko. Njegova smela orkestracija je v nekaterih občudovalcih Bizetove opere in estetskih puristih vzbudila nejevoljo, a mnogi, med njimi še en priznani ruski skladatelj, Dmitrij Šostakovič, so bili

Favn

navdušeni.

“Rodion Ščedrin je Bizetovo opero predelal zelo plesno, ritmično, dramatično in resnično strastno in dinamično” pojasnjuje koreografinja Valentina Turcu. “Podčrtal je vsako frazo, v kateri so zelo jasni konflikti, osebnost likov in medčloveški odnosi... Zgodba je prežeta s čustvi, željo, ljubosumjem, strastjo, obsedenostjo in posesivnostjo na eni kot tudi žalostjo na drugi strani. In prav ta dualizem je nemara razlog, da se vedno znova ukvarjam s prav takšnimi nemoralnimi junakinjami, kot je Carmen.”

Svojo koreografijo je osredotočila predvsem na senzualni plesni magnetizem, ki izvira iz erotičnega naboja in libidinalne moči seksualno svobodne Carmen. V ospredje svojega libreta je postavila ljubezenski trikotnik med njo, naivnim, nesamozavestnim narednikom Don Joséjem in slovitim bikoborcem Escamillom ter zgodbo poenostavila. Prizori si dinamično sledijo eden za drugim – tako vidimo Carmen-osvajalko, kako se poigrava z moškimi, ki imajo moč - kot strah vzbujajoči komandir Zuniga. Pusti ga nepotešenega, ker bo samo tako zmagala nad njim in ga lahko še naprej zasmehovala in dražila. Zabavni izziv ji predstavlja nedostopni Don José, ki ga sprva ne zanima. Mora ga imeti, mora ga zapeljati in ga ne spusti, dokler ni čisto obseden z njo. Izkoristi ga, da ji pomaga zbežati iz zapora in ni ji mar, da so ga zaradi nje nečastno odpustili iz vojske. Sedaj Carmen ljubimkuje s slavnim bikoborcem Escamillom, do katerega se obnaša, kot da ji pripada – vendar je zanj le seksualni objekt, nič več. S pomočjo svojih

Carmen

vojakov komandir Zuniga Carmen naposled ujame in jo posilijo. Besni Don José jo maščuje in Zunigo ubije. Carmen osupne nad njegovim dejanjem in čuti hvaležnost, kajti noben moški je še ni nikoli tako ljubil, da bi zanjo vse žrtvoval. Vendar jo poželenje vleče k bikoborcju – Don Joséju vrže le kos svojega perila v spomin. Do konca ponižani Don José jo zabode in z njenim truplom pleše poslednji ljubezenski ples...

Hrvaška scenografinja Dinka Jeričević, ki je, mimogrede, že leta 1996 ustvarila “veliko” scenografijo k Bizetovi operi “Carmen” za Hrvatsko narodno kazalište v Zagrebu,

se je tokrat odločila za precej minimalno, a učinkovito sceno, ki z vsakim detajlom poudarja, da gre za zgodbo, ki se dogaja v svetu, ki mu vladajo moški. Prevladujejo gladke ploskve in ostre linije, kar deluje pusto, hladno. Scenskih elementov ni veliko – tri mize, sestavljene iz masivnih kovinskih okvirjev in desk, na spodnji strani katerih so pritrjena ukrivljena ogledala zlatastih odtenkov. Kadar se scena preobrazi in so mize dvignjene, z ostrimi nogami proti publikli, se Carmen, in kasneje bikoborec Escamillo samovšečno ogledujeta v ogledalih, vendar nista sposobna uvideti kar vidimo mi: da

Carmen

zaradi lastnega napuha ne poznata svoje prave podobe. V primeru Carmen gre za usodno napako. Lepota in slava sta namreč minljivi in ni vse zlato, kar se sveti...

Sprednji del odra je scenografinja okrasila s stotinami krvavo rdečih cvetov vrtnic. Simboliko rdeče, ki pomeni strast in privlačnost, a simbolizira tudi ogenj, kri, nasilje in nevarnost ni posebej razlagati. Vrtnice pa veljajo za simbol lepote in ljubezni. V predstavi predstavljajo kontrastni ženski, romantični, poetični element. V njih se Don José pusti strastno zapeljati Carmen, v njih

izhodišču, a bolj kot se zgodba o soočanju z notranjimi strahovi razvija, bolj nora se nam zdi, kar še podčrtavajo kostumi v nasičenih barvah otroških barvic; vmes plesalci nosijo tudi živo rdeče špičaste kape in tako rahlo spominjajo na lego figurice. Avtor se je želel izogniti tudi klišejevski erotičnosti, ki jo koreografi ponavadi v "Boléro" projicirajo. Zato se je odločil za otročje igrive, celo nekoliko komične premike teles plesalcev. Na sceno je Inger, ki je obenem tudi scenograf svoje predstave, postavil preprosto, leseno ograjo. O njej pove: "Delo razdeli na različne

dramaturgiji. Tudi moški s klobukom in v plašču, ki na začetku dela vstopi v Bolerni prostor, mora sam opraviti nekakšno krožno potovanje. In na tem potovanju se nekaj zgodi, on se pa "razmnoži", razdeli na več osebnosti, v spoznavanju različnih, iščočih žensk."

Triptih "Favn – Carmen – Bolero" je doživel premiero 3.marca 2017.

SNG Opera in balet Maribor; avtorji koncepta/koreograf/režiserji: Edward Clug (Favn), Valentina Turcu (Carmen), Johan Inger (Bolero), glasba: Claude Debussy (Favn), Rodion Ščedrin (Carmen), Maurice Ravel (Bolero) ter Arvo Pärt (Für Alina), dirigent: Simon Robinson, scenografija: Edward Clug (Favn), Dinka Jeričević (Carmen), Johan Inger (Bolero) kostumografija: Leo Kulaš (Favn), Michal Negrin in Vesna Novitovič (Carmen), Johan Inger (Bolero). Nastopajo/plešejo: Gaj Žmavc in Tetiana Svetlična (Favn); Jelena Lečić, Anton Bogov, Sergiu Moga, Branka Popovici, Vadim Kurgajev, Asami Nakashima, Tanja Baronik, Ines Petek, Hristina Stojčeva, Metka Masten, Mirjana Šrot, Elena Cioata, Helena Klasič, Filip Jurič, Tiberiu Marta, Alexandru Pilca, Vasilij Kuzkin, Cristian Popovici, Mircea Golescu, Aleks Šišernik (Carmen); Olesja Hartmann Marin, Asami Nakashima, Tijuana Križman Hudernik, Gaj Žmavc, Matjaž Marin, Sytze Jan Luske, Filip Jurič, Yuya Omaki, Mircea Golescu (Bolero)

Bolero

jo, ko jo na koncu zgodbe umori, pokoplje. Neoklasične kostume, ki v veliki meri prispevajo k nadčasovno erotični likovni podobi predstave, si je zamislila mednarodno uveljavljena izraelska umetnica Michal Negrin.

Večer domačih koreografov dopolnjuje "Walking Mad" švedskega koreografa Johana Ingerja na najslavnejšo skladbo Mauricea Ravela "Boléro" (ki je nastala po naročilu ruske primabalerine Ide Rubinstein leta 1928), v kombinaciji s skladbo estonskega skladatelja sakralne glasbe Arva Pärta "Für Alina". Balet je ustvaril leta 2001 za Nederlands Dans Theater, ki je takrat pozval nekaj mladih koreografov, da si zamislijo krajše plesne prispevke k orkestralnemu koncertnemu večeru. Kot zatrjuje Inger, ga je za stvaritev navdihnil način na katerega je na nekem starem črno-belem tv posnetku "Boléro" dirigiral slavni Zubin Mehta. "Na začetku se je zadrževal in dirigiral z elegantnimi, kontroliranimi gibi, a se je vedno bolj prepuščal naraščajočemu tempu in dramatičnosti skladbe in kar poneslo ga je v neobvladljivo, ekstatično stanje popolne ustvarjalne norosti," pove. In ravno ta občutek je želel preneseti v svoj ples, ki najprej sledi Ravelovemu minimalističnemu glasbenemu

prostore, je realnost s katero se različni liki poistovetijo; je "resonančna škatla", ki jih močno privlači in s katero so v stalni interakciji - najprej na sprednjem delu odra, nato v zadnjem planu v nekakšni krožni

(Predstava ogledana 7.3.2017 v SNG Opera in balet Maribor)

Bolero

Kamišibaj v Vili Mayer

Sreda, 6. december, ob 17. uri
na podstrešju Vile Mayer
Kamišibajkarka: Vanja Kretič

Kamišibaj predstava (pripovedovanje zgodbe ob slikah na malem odru) je namenjena otrokom do 10. leta in njihovim odraslim spremljevalcem.

Vstop je prost.
Vabljeni.